

# SPIS TREŚCI

|                                                                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Wprowadzenie</b> .....                                                                                              | 9  |
| <b>Podstawowe pojęcia, działy filozofii</b> .....                                                                      | 11 |
| <b>Filozofia starożytna</b> .....                                                                                      | 15 |
| Okres naturalistyczny – kosmologiczny                                                                                  |    |
| Filozofowie jońscy (Tales z Miletu 15 • Anaksymander 16 • Anaksymenes 18)                                              |    |
| Heraklit z Efezu .....                                                                                                 | 18 |
| Pitagorejczycy (Pythagoras) .....                                                                                      | 19 |
| Eleaci (Parmenides z Elei 21 • Zenon z Elei 22 • Melissos z Samos 23)                                                  |    |
| Pluraliści i eklektyczni filozofowie przyrody (Anaksagoras 24 • Empedokles 25 • Demokryt 27 • Diogenes z Apollonii 28) |    |
| Okres oświecenia starożytnego, tzw. humanistyczny                                                                      |    |
| Sofiści (Protagoras 30 • Gorgiasz 30)                                                                                  |    |
| Sokrates .....                                                                                                         | 31 |
| Okres systemów starożytnych, tzw. wielkich syntez                                                                      |    |
| Platon .....                                                                                                           | 33 |
| Arystoteles .....                                                                                                      | 37 |
| Okres szkół starożytnych – szkoły hellenistyczne                                                                       |    |
| Stoicyzm .....                                                                                                         | 40 |
| Epikureizm .....                                                                                                       | 41 |
| Sceptycyzm .....                                                                                                       | 42 |
| Okres religijny – synkretyczny                                                                                         |    |
| Filon z Aleksandrii .....                                                                                              | 43 |
| Plotyn .....                                                                                                           | 45 |

|                                                                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Filozofia średniowieczna</b> .....                                                                                | 51 |
| Patrystyka – Ojcowie Kościoła                                                                                        |    |
| Tertulian .....                                                                                                      | 51 |
| Klemens Aleksandryjski .....                                                                                         | 52 |
| Orygenes .....                                                                                                       | 53 |
| Św. Augustyn .....                                                                                                   | 54 |
| Wczesna scholastyka                                                                                                  |    |
| Boecjusz .....                                                                                                       | 62 |
| Jan Szkot Eriugena .....                                                                                             | 64 |
| Anzelm z Canterbury .....                                                                                            | 65 |
| Piotr Abélard .....                                                                                                  | 67 |
| Powstanie uniwersytetów .....                                                                                        | 69 |
| Klasyczny okres scholastyczny                                                                                        |    |
| Robert Grosseteste .....                                                                                             | 71 |
| Św. Bonawentura .....                                                                                                | 72 |
| Albert Wielki .....                                                                                                  | 74 |
| Tomasz z Akwinu .....                                                                                                | 75 |
| Mistrz Eckhart .....                                                                                                 | 78 |
| Nominalizm i upadek scholastyki                                                                                      |    |
| Wilhelm Ockham .....                                                                                                 | 80 |
| <b>Filozofia nowożytna</b> .....                                                                                     | 83 |
| Renesans – okres przygotowania                                                                                       |    |
| Mikołaj z Kuzy .....                                                                                                 | 83 |
| Humanizm (Giovanni Boccaccio, Francesco Petrarka, Erazm z Rotterdamu, Michel de Montaigne) .....                     | 84 |
| Filozofia przyrody (Mikołaj Kopernik, Giordano Bruno, Galileusz, Francis Bacon, Johannes Kepler, Isaac Newton) ..... | 86 |
| Filozofia państwa (Niccoló Machiavelli, Thomas Morus, Jean Bodin, Tommaso Campanella, Hugo Grocjusz) .....           | 90 |
| Okres nowożytnych systemów filozoficznych                                                                            |    |
| Racjonalizm (Kartezjusz 93 • Gottfried Wilhelm Leibniz 99 • Baruch Spinoza 101)                                      |    |

Empiryzm (George Berkeley 105 • David Hume 106 • John Locke 109 • Thomas Hobbes 114)  
 Oświecenie francuskie (Blaise Pascal 117 • Wolter 120 • Jan Jakub Rousseau 122)

## Okres krytyki – idealizm niemiecki

Immanuel Kant ..... 124

## Drugi okres nowożytnych „systemów” filozoficznych

Johann Gottlieb Fichte ..... 130  
 Friedrich Wilhelm Joseph von Schelling ..... 134  
 Georg Wilhelm Friedrich Hegel ..... 140  
 Arthur Schopenhauer ..... 143  
 Søren Aabye Kierkegaard ..... 150  
 August Comte ..... 156

## Filozofia XX wieku (wybrani filozofowie) ..... 159

### Filozofia życia

Fryderyk Wilhelm Nietzsche ..... 159  
 Wilhelm Dilthey ..... 164  
 Henri Bergson ..... 169

### Fenomenologia

Edmund Husserl ..... 172  
 Roman Ingarden ..... 177  
 Max Scheler ..... 179  
 Edyta Stein ..... 185  
 Nicolai Hartmann ..... 192

### Filozofia egzystencjalna

Karl Jaspers ..... 194  
 Jean Paul Sartre ..... 197  
 Albert Camus ..... 200  
 Martin Heidegger ..... 203

### Filozofia przyrody, filozofia analityczna

Ludwig Wittgenstein ..... 208  
 Bertrand Russel i Georg Edward Moore ..... 213

|                                             |     |
|---------------------------------------------|-----|
| Hermeneutyka                                |     |
| Hans Georg Gadamer . . . . .                | 216 |
| Paul Ricoeur . . . . .                      | 218 |
| Racjonalizm krytyczny                       |     |
| Karl Raimund Popper i Hans Albert . . . . . | 226 |
| Personalizm                                 |     |
| Emmanuel Mounier . . . . .                  | 232 |
| Jacques Maritain . . . . .                  | 234 |
| Karol Wojtyła – Jan Paweł II . . . . .      | 235 |
| Filozofia dialogu (spotkania)               |     |
| Emmanuel Lévinas . . . . .                  | 242 |
| Martin Buber . . . . .                      | 246 |
| Józef Tischner . . . . .                    | 248 |
| <b>Bibliografia</b> . . . . .               | 253 |